

06-10-2008

Sagsnr.
2008-114366

Dokumentnr.
2008-505979

Sagsbehandler
Bitten Christensen

Dilemmaer ved inddragelse af beboere i visitation til bostederne

I det følgende beskrives forskellige dilemmaer ved at inddrage nuværende beboere i visitationen til bostederne.

Nuværende visitationspraksis

Indstilling til botilbud sker til Socialforvaltningens visitation, der er paceret i centralforvaltningen. Visitationen har det overordnede ansvar for godkendelse, visitation og pladsanvisning til de forskellige tilbud.

Indstillingen indeholder alle relevante oplysninger om borgerens sociale og helbredsmæssige forhold samt beskrivelser af vedkommendes funktionsevne og støttebehov. Indstillingen og den sociale handleplan udarbejdes i samarbejde med borgeren, og med samtykke fra borgeren indhentes alle relevante oplysninger fra eksempelvis behandlingspsykiatrien og andre samarbejdsparter. På baggrund af indstillingen vurderer visitationen, om borgeren er omfattet af reglerne om botilbud i henhold til Servicelovens §§ 107 og 108. Såfremt

Mål- og rammekontoret for voksne

Bernstorffsgade 17, 4.Sal
1592 København V

Telefon
3317 3219

E-mail
QU70@sof.kk.dk

www.kk.dk

borgeren godkendes, tilbydes vedkommende en plads eller noteres til ventelisten, hvis der er ventetid til det relevante tilbud.

I forbindelse med, at borgeren tilbydes en plads i et botilbud, tilbydes borgeren at besøge botilbudet. Ved et sådant besøg har borgeren mulighed for at møde personalet og de øvrige beboere på botilbudet. Borgeren kan på baggrund af besøget tage stilling til om vedkommende vil takke ja eller nej til botilbudet.

Omfanget af personalestøtte varierer på de forskellige botilbud, og den enkelte borger godkendes til den form for botilbud, der imødekommer vedkommendes støttebehov. Der er sket en vis specialisering på kommunens botilbud for at imødekomme de forskelligartede behov. Der er således oprettet særlige afsnit og tilbud, som kan tilbyde den fornødne støtte til bl.a. dobbeltdiagnosticerede, udadreagerende og unge. På trods af en vis grad af specialisering er det helt afgørende, at der er en fleksibilitet i forhold til målgruppen. Det skyldes, at Københavns Kommunes botilbud skal kunne imødekomme borgernes individuelle behov, der kan være ganske forskellige og ændre sig over tid.

Når der er en ledig plads, prioriterer visitationen mellem de borgere, der er på venteliste. Prioriteringen sker på baggrund af en vurdering af behovet, f.eks. under hensyntagen til indlagte og færdigbehandlede patienter, hjemløse og helt akutte behov. Sagsakterne på den valgte borger sendes derefter til personalet i det aktuelle botilbud. Såfremt botilbudet ikke mener, at borgeren passer ind på stedet, går visitationen i dialog med stedet om, hvorvidt placeringen er hensigtsmæssig.

Visitationen har den endelige kompetence til at beslutte, om borgeren skal tilbydes pladsen. Beslutningen træffes ud fra en afvejning mellem hensynet til den enkelte borger og hensynet til de øvrige beboere i botilbudet.

Inddragelse ved visitation til tilbud efter Servicelovens § 108

Botilbud i henhold til Servicelovens § 108 er omfattet af reglerne om frit valg, hvilket betyder, at den enkelte borger frit kan vælge mellem denne type botilbud både i København og resten af landet. Såfremt en borger er godkendt til § 108, kan vedkommende ønske et specifikt bocenter, hvilket kommunen er forpligtiget til at imødekomme. Det er således ikke lovgivningsmæssigt muligt at afvise en borger, der opfylder betingelserne for et § 108 botilbud. Derfor kan beboerne på et botilbud etableret efter § 108 ikke blive inddraget i forbindelse med visitation af nye beboere.

Inddragelse ved visitation til tilbud efter Servicelovens § 107

De øvrige pladser er etableret i botilbud godkendt til midlertidigt ophold i henhold til Servicelovens § 107. De midlertidige botilbud har

varierende omfang af personalestøtte, og nogle er specialiserede til eksempelvis unge eller dobbeltdiagnosticerede. De midlertidige botilbud er ikke omfattet af reglerne om frit valg, som det er tilfældet for botilbud efter § 108.

Hvis de nuværende beboere i højere grad skal inddrages i forbindelse med visitationen af nye beboere, kunne det ske ved at borgeren, der skal visiteres møder frem på botilbudet. Ved et sådant møde kan de øvrige beboere, ud fra en samtale med borgeren vurdere, om de ønsker at vedkommende flytter ind. En sådan model vil dog indebære, at borgere med alvorlige sociale problemer, som ofte ikke magter at begå sig i sociale sammenhænge, på et sådant møde skal præstere en særlig social indsats for at blive visiteret til et botilbud. Der vil givetvis være borgere, som ikke kan opnå accept på nogle af kommunens botilbud, og som visitationen derfor ikke kan tilbyde en bolig.

I det nedenstående skitseres mere indgående forskellige problemstillinger ved en inddragelse af beboere i visitationen.

Tavshedspligt og retssikkerhed

Københavns Kommune skal sikre ligebehandling af borgere, og at den enkeltes retssikkerhed tilgodeses. Det er således afgørende, at det udelukkende er faglige forhold, der danner grundlag for visitationen til ledige pladser i botilbuddene, og at den enkelte borger er sikret mod uretmæssig videregivelse af oplysninger.

Medarbejdere i Socialforvaltningen har tavshedspligt i henhold til Straffelovens § 152 og Forvaltningslovens § 27. Beboere i et botilbud kan ikke på samme måde som medarbejdere pålægges tavshedspligt i forhold til oplysninger om eksempelvis misbrug, rygning, adfærd, sygdomshistorie eller funktionsniveau. Disse personfølsomme oplysninger vil blive kendt af de nuværende beboere, hvis de skal deltage i visitationen til det aktuelle botilbud. Socialforvaltningen kan ikke gøre personfølsomme oplysninger tilgængelige for andre beboere. Det vil ofte være oplysninger af denne art, som beboerne ønsker om en ny beboer, for at kunne vurdere, om de ønsker at vedkommende flytter ind.

Faglighed

Københavns Kommunes botilbud til sindslidende er som nævnt herover, kun specialiserede til en vis grad og har således ofte en bredt defineret målgruppe. Det er vigtigt for at de kan rumme beboere med forskellige behov og tilgodese deres individuelle støttebehov. Det er afgørende, at det er den enkelte borgers individuelle støttebehov, der er styrende for, hvilket tilbud vedkommende tilbydes. Ved visitationen lægges der også vægt på, hvordan beboersammensætningen er i det aktuelle botilbud, og hvorvidt den enkelte beboers særlige støttebehov kan tilgodeses under de givne rammer.

Socialforvaltningen ser en risiko for, at de svageste borgere bliver sorteret fra, og at det er de stærkeste beboere, der får mest indflydelse, hvis beboerne inddrages i visitationen. Derudover er der risiko for, at oplysninger vedrørende eksempelvis rygning, misbrug eller sygdomshistorie vil blive tillagt en vægt af de øvrige beboere, og der som en følge heraf vil ske en diskrimination af borgere, med bestemte problemstillinger.

Det er endvidere problematisk, at en meget sårbar borger skal gennemgå en vurderingsproces, hvor vedkommende risikerer at blive fravalgt af andre beboere. Der er tale om en vanskeligt stillet målgruppe, hvor en afvisning kan få store konsekvenser for den fravalgte. Socialforvaltningen bør kunne give borgeren et tilbud, som står ved magt, og som ikke kan ændres af andre beboere.

Kapacitet og økonomi

Socialforvaltningen skal sikre en optimal udnyttelse af de botilbud, som kommunens råder over. Der sigtes mod mindst mulig tomgang og fuld udnyttelse af alle pladser, idet pladsprisen er fast uanset antallet af beboere.

Hvis borgere, der venter på et specifikt tilbud, bliver afvist, er der risiko for, at pladsen ikke kan besættes. Det vil medføre tomgang, samtidig med at der er venteliste på området.